

PRESSMEDDELANDE nr 155/24

Luxemburg den 2 oktober 2024

Tribunalens domar i målen T-797/22 | Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie te Brussel m.fl./rådet, T-798/22 | Ordre des avocats à la cour de Paris och Couturier/rådet och T-828/22 | ACE/rådet

Restriktiva åtgärder med anledning av kriget i Ukraina: förbudet mot att tillhandahålla juridisk rådgivning till den ryska regeringen och enheter som är etablerade i Ryssland är giltigt

Tribunalen bekräftar betydelsen av varje persons grundläggande rätt att låta sig biträdas av en advokat i syfte att föra, förebygga eller föregripa ett domstolsförfarande och konstaterar att denna rätt inte påverkas av det omtvistade förbudet

Som svar på den intensifierade ryska aggressionen mot Ukraina antog Europeiska unionens råd år 2022 en rad restriktiva åtgärder för att utöva påtryckningar på Ryssland för att få Ryssland att avsluta sitt aggressionskrig. Bland de åtgärder som vidtogs ingår förbud mot tillhandahållande av juridisk rådgivning.¹

Med förbehåll för vissa undantag innebär dessa åtgärder att det är förbjudet för alla som kan tillhandahålla juridisk rådgivning (verksamma bland annat på unionens territorium) att tillhandahålla sådana tjänster till den ryska regeringen och till juridiska personer, enheter eller organ som är etablerade i Ryssland. Förbudet syftar till att ytterligare öka trycket på Ryssland.

Belgiska advokatsamfund, däribland Nederlandse Orde van Advocaten bij de Balie te Brussel, ett antal belgiska advokater, Ordre des avocats à la cour de Paris och en av det advokatsamfundets medlemmar samt organisationen Avocats Ensemble (ACE), har väckt talan vid Europeiska unionens tribunal och yrkat att detta förbud ska ogiltigförklaras. Enligt sökandena saknar detta beslut motivering och det strider mot de grundläggande rättigheter som garanterar tillgång till advokaters juridiska rådgivning, advokaters tystnadsplikt och skyldighet att vara oberoende, rättsstatsprincipen, proportionalitetsprincipen och rättssäkerhetsprincipen.

Tribunalen **ogillar talan i de tre målen.**

Tribunalen erinrar om att **var och en har rätt – en rättighet som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – till ett effektivt domstolsskydd, vilket inbegriper rätten att få rådgivning och företrädas av en advokat i ett faktiskt eller sannolikt rättsligt sammanhang. Tribunal anser att denna rätt inte påverkas av det omtvistade förbudet.**

Tribunalen preciserar i detta hänseende att det allmänna förbudet mot att tillhandahålla juridisk rådgivning till den **ryska regeringen** och till **juridiska personer**, enheter och organ som är **etablerade i Ryssland** inte avser juridiska rådgivningstjänster som tillhandahålls **i samband med rättsliga eller administrativa förfaranden eller skiljedomsförfaranden**. Förbudet är således endast tillämpligt på juridisk rådgivning som inte har något **samband med ett domstolsförfarande**. Tribunalen tillägger att i synnerhet **juridisk rådgivning till fysiska personer** inte omfattas av förbudet.

Vad gäller undantagen² från förbudet anser tribunalen att de **inte** i sig **medför något intrång** i skyddet för

advokaters tystnadsplikt. Tribunalen preciserar emellertid att medlemsstaterna är skyldiga att **se till** att stadgan om de grundläggande rättigheterna **iakttas** när de fastställer villkoren för genomförandet av undantagsförfarandena.

Samtidigt som tribunalen erinrar om vikten av advokatens oberoende för att säkerställa enskildas rätt till ett effektivt rättsmedel, i sammanhang som har samband med ett domstolsförfarande, finner den att det aktuella förbudet inte är tillämpligt på tjänster avseende juridisk rådgivning som tillhandahålls av en advokat och som har samband med ett domstolsförfarande, och att det således **inte medför något intrång i** advokatens oberoende ställning.

Tribunalen tillägger att advokatens grundläggande uppgift, med iakttagande av och för att försvara rättsstatsprincipen, kan **begränsas**. Denna uppgift kan nämligen bli föremål för **inskränkningar som är motiverade** av mål av allmänintresse som eftersträvas av unionen, **under förutsättning** att inskränkningarna, i förhållande till det eftersträlvade målet, inte utgör ett oproportionerligt och oacceptabelt ingripande som påverkar själva innehållet i det uppdrag som advokater anförtrots i en rättsstat.

Enligt tribunalen **eftersträvar** det aktuella förbudet, såsom det avgränsas genom undantagsbestämmelserna, **mål av allmänintresse, utan att det påverkar själva kärnan i advokaternas grundläggande uppdrag i ett demokratiskt samhälle.**

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen. Överklagandet ska vara begränsat till rättsfrågor.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domarna i fulltext och eventuellt en resumé av domarna ([T-797/22](#), [T-798/22](#) och [T-828/22](#)) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎(+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

1 Rådet införde detta förbud genom [förordning \(EU\) 2022/1904](#) av den 6 oktober 2022 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina, rådets [förordning \(EU\) 2022/2474](#) av den 16 december 2022 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014 och rådets [förordning \(EU\) 2023/427](#) av den 25 februari 2023 om ändring av förordning (EU) nr 833/2014.

2 Det rör sig om undantagsbestämmelser som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att häva förbudet i vissa särskilt angivna fall. Nämda myndigheter har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller hur en ansökan om undantag ska formuleras, ges in och behandlas.